

Groep	Leerstofaanbod	verd.	basis	ia	zia
		HAVO/ VWO	VMBO- TL/GL	VMBO- KL/ BBL	Pro
Groep 2	- Kinderen analyseren klankzuivere woorden in afzonderlijke klanken in de juiste volgorde. (m/a/n, b/r/oe/k)				
	- Kinderen koppelen letters aan klanken. (b, ij, aa, e enz.)				
Groep 3	1. Kinderen spellen klankzuivere woorden van 2 en 3 klanken van medeklinker(s) en klinkers die door 1 letter worden weergegeven (pen, bol)				
	2. Kinderen spellen klankzuivere woorden van 2 en 3 klanken van medeklinker(s) en klinkers die door 2 dezelfde letters worden weergegeven (boom, aap)				
	3. Kinderen spellen klankzuivere woorden van 2 en 3 klanken van medeklinker(s) en klinkers die door 2 verschillende letters worden weergegeven (pijn, huis)				
	4. Kinderen spellen klankzuivere woorden met combinaties van 2 medeklinkers vooraan of achteraan (bloem, kast)				
	5. Kinderen spellen klankzuivere woorden met combinaties van 2 medeklinkers vooraan en achteraan (krant, sport)				
	6. Kinderen spellen woorden met 2 medeklinkers achteraan, die met een tussenklank worden uitgesproken (melk, warm)				
	7. Kinderen spellen woorden met meer dan 2 medeklinkers achter elkaar (markt, straat)				
	8. Kinderen spellen woorden met sch(r) (school, schrift)				
	9. Kinderen spellen woorden met (nk)ng (bang, kring, streng)				

Groep	Leerstofaanbod	verd.	basis	ia	zia
		HAVO /VWO	VMBO- TL/GL	VMBO- KL/ BBL	Pro
Groep 4	10. Kinderen spellen woorden die zijn samengesteld uit 2 eerder geleerde woorden (fietsbel, taalschrift, tuinslang)				
	11. Kinderen spellen woorden met (f)v of (s)z inclusief samenstellingen (vliegtuig, zwart)				
	12. Kinderen spellen woorden met aai,ooi,oei inclusief samenstellingen (nooit, gloeilamp)				
	13. Kinderen spellen woorden met eer,oor,eur inclusief samenstellingen (meer, kleurboek)				
	14. Kinderen spellen woorden met (ij)ei inclusief samenstellingen (klein, schoolplein)				
	15. Kinderen spellen woorden met d of t achteraan inclusief samenstellingen (hond, kleinkind)				
	16. Kinderen spellen verkleinwoorden die bestaan uit een grondwoord en de onbeklemtoonde lettergreep je,tje (kusje, treintje)				
	17. Kinderen spellen woorden van 2 klankgroepen waarvan de eerste onbeklemtoond is (gezin, verhaal)				
	18. Kinderen spellen woorden met (g)ch(t) inclusief samenstellingen (lach, zonlicht)				
	19. Kinderen spellen woorden met uw,eeuw,ieuw inclusief samenstellingen (nieuw, sneeuwbuï)				
	20. Kinderen spellen woorden met (ou) au, inclusief de samenstellingen (gauw, lichtblauw)				
	21. Kinderen spellen woorden van 2 klankgroepen waarvan de tweede onbeklemtoond is en met een -e- worden geschreven (goede, buiten)				
22. Kinderen spellen woorden met de klanken aa, ee, oo, uu achteraan (ja, nee, zo, nu)					

	Leerstofaanbod	verd.	basis	ia	zia	
		HAVO /VWO	VMBO- TL/GL	VMBO- KL/ BBL	Pro	
Groep 5	23. Kinderen spellen woorden van 2 klankgroepen met de klanken aa, ee, oo, uu aan het eind van de eerste klankgroep (water, beker, molen, buren)					
	24. Kinderen spellen woorden van 2 klankgroepen met de klanken a, e, i, o, u aan het eind van de eerste klankgroep. (appel, letter, zitten, koffer, jullie)					
	25. Kinderen spellen woorden aan het begin van een zin en namen van personen met een hoofdletter (Petra, John Demirbas). Kinderen zetten een punt, een vraagteken of een uitroepteken aan het eind van de zin.					
	26. Kinderen spellen woorden van 2 klankgroepen waarvan de tweede onbeklemtoond is en met -ig of lijk worden geschreven (aardig, moeilijk)					
	27. Kinderen spellen woorden van meer dan 2 klankgroepen (tekenen, kinderen, hoofdletter, gemakkelijk)					
	28. Kinderen spellen woorden van meer dan twee klankgroepen waarin moeilijke letters als ei, ou/au g/ch etc. herhaald worden					
	29. Kinderen spellen verkleinwoorden op -je, -etje, pje (vriendje, rolletje, bloempje)					
	30. Kinderen spellen woorden waar bij verlenging de f in een v of de s in een z verandert. (brief-->brieven, boos-->boze)					
	Groep 6	31. Kinderen kennen de voor werkwoordspelling noodzakelijke begrippen (onderwerp, werkwoord, persoonsvorm e.d.)				
		32. Kinderen vervoegen en spellen gewone werkwoorden in de onvoltooid tegenwoordige tijd (wij lopen, ik loop, hij loopt)				
33. Kinderen vervoegen en spellen bijzondere werkwoorden in de onvoltooid tegenwoordige tijd (hij heeft, jij bent)						
34. Kinderen spellen woorden waarin de /s/ geschreven wordt als c (citroen, centrum)						

	Leerstofaanbod	verd.	basis	ia	ziā
		HAVO /VWO	VMBO- TL/GL	VMBO- KL/ BBL	Pro
Groep 7	35. Kinderen spellen woorden waarin de /k/ geschreven wordt als c (camera, risico)				
	36. Kinderen spellen woorden waarin de /ie/ geschreven wordt als i (piloot, uniform)				
	37. Kinderen spellen woorden met de uitgang -tie (actie, politie)				
	38. Kinderen spellen woorden met de uitgang -teit (kwaliteit, universiteit)				
	39. Kinderen spellen woorden met de uitgang -heid (gezondheid, verkoudheid)				
	40. Kinderen leren een komma in een opsomming zetten (Ik eet brood, fruit en wat salade.) en tussen bijvoeglijk naamwoorden (Ik heb een moole, rode fiets.)				
	41. Kinderen spellen woorden waarin de /zj/ geschreven wordt als g (giraf, horloge)				
	42. Kinderen spellen woorden die beginnen met 's ('s morgens, 's avonds)				
	43. Kinderen spellen woorden die eindigen op 's (auto's, diploma's)				
	44. Kinderen vervoegen en spellen werkwoorden op den in de onvoltooid tegenwoordige tijd (wij vinden, ik vind, hij vindt)				
45. Kinderen vervoegen en spellen werkwoorden met klankverandering in de onvoltooid verleden tijd (wij liepen, wij kochten, hij ging)					
46. Kinderen vervoegen en spellen werkwoorden zonder klankverandering, maar zonder dubbelvormen; in de onvoltooid verleden tijd (ik maakte, zij hoorden)					
47. Kinderen vervoegen en spellen voltooid deelwoorden (gegeten, gepakt, gebeld)					
48. Kinderen vervoegen en spellen werkwoorden op ven, fen of zen, sen in de onvoltooid tegenwoordige en verleden tijd (hij geeft, de juf verbaasde zich)					
49. Kinderen vervoegen en spellen werkwoorden met klankverandering op ten of den in de onvoltooid verleden tijd (hij vond, zij vergat)					

	Leerstofaanbod	verd.	basis	ia	zia
		HAVO /VWO	VMBO- TL/GL	VMBO- KL/ BBL	Pro
	50. Kinderen spellen verkleinwoorden met de uitgangen etje, aatje, ootje, uutje of waarbij het grondwoord verandert. (vriendinnetje, autootje, kettinkje, paadje)				
	51. Kinderen gebruiken dubbele punt en aanhalingstekens op de juiste wijze.				
	52. Kinderen spellen woorden waarin de /sj/ geschreven wordt als ch (chocola, chef)				
	53. Kinderen spellen woorden met moeilijke letter q (aquarium)				
	54. Kinderen spellen woorden met moeilijke letter x (taxi, examen)				
	55. Kinderen spellen woorden met moeilijke letter y (hobby, gymnastiek)				
Groep 8	56. Kinderen vervoegen en spellen voltooid deelwoorden van werkwoorden op ven, fen of zen, sen (beloofd, gereisd)				
	57. Kinderen vervoegen en spellen voltooid deelwoorden van werkwoorden op ten of den met dubbelvormen (hij bestelt, hij heeft besteld)				
	58. Leerlingen vervoegen en spellen bijvoeglijk gebruikte voltooid deelwoorden (een getypt verslag)				
	59. Kinderen spellen woorden waarin /t/ geschreven wordt als th (theater, apotheek)				
	60. Kinderen spellen woorden met isch(e) (kritisch, logische)				
	61. Kinderen spellen typisch Engelse leenwoorden, inclusief werkwoorden (computer, hij keepte)				
	62. Kinderen spellen typisch Franse leenwoorden, inclusief accenten (café, bureau, militair)				
	63. Kinderen spellen woorden met iaal, ieel, ueel of eaal (ideaal, financieel)				

	Leerstofaanbod	verd.	basis	ia	zia
		HAVO /VWO	VMBO- TL/GL	VMBO- KL/ BBL	Pro
Verrijking groep 8	64. Kinderen spellen moeilijke Nederlandse woorden, inclusief moeilijke meervouden en woorden met een b aan het eind of in het midden (lichaam, museum, perziken, ambtenaar)				
	65. Kinderen spellen woorden met een koppelteken in een samenstelling (auto-ongeluk, televisie-uitzending)				
	66. Kinderen spellen woorden met een trema (reünie, knieën)				
	67. Kinderen spellen afkortingen (tv, havo, blz.)				
	68. Kinderen spellen aardrijkskundige, historische en godsdienstige namen en namen van instellingen met een hoofdletter. (Zuid-Hollandse, Tweede Kamer)				
	69. Kinderen vervoegen en spellen werkwoorden zonder klankverandering, inclusief dubbelvormen, in de onvoltooid verleden tijd (wij antwoordden)				
	70. Kinderen leren komma's plaatsen in samengestelde zinnen en tussen werkwoorden,				
	71. Kinderen spellen woorden met een tussenletter -n (boekenkast, paddenstoel)				
	72. Kinderen spellen woorden met een tussenletter -s- (dorpsweg, stadspark)				
73. Kinderen spellen stoffelijke bijvoeglijke naamwoorden (wollen, zilveren)					

De leerlijn spelling CED-Groep

Onderstaande tabel geeft de leerlijn spelling van CED-Groep weer. Deze leerlijn is gebaseerd op een eerdere versie van M. Gerritse en M. Greevenbosch (2008) en verder ontwikkeld binnen een publicatie *Opbrengstgericht werken met de leerlijn spelling, Rotterdam CED-Groep(2010)*, door M. Gerritse en A. Machielsen. Aanpassingen op de eerdere versie zijn gedaan n.a.v. de onlangs verschenen referentieniveaus taal en n.a.v. de inhoud van methodeoverstijgende toetsen.

Werken met de leerlijn spelling is niet bedoeld als louter aanbieden van oefenstof behorend bij de achtereenvolgende categorieën. Bij goed onderwijs in spelling spelen meer factoren een rol dan de categorieën die men aanbiedt. Het gaat ook om klassenmanagement, leertijd, didactisch handelen, pedagogisch handelen. Spelling leren kinderen niet vanzelf tijdens lees- en schrijfactiviteiten. Door alleen oefenstof aan te bieden leren kinderen niet spellen. Instructie aan de hand van een voor spelling passend lesmodel moet gewaarborgd zijn.

In de meest linkse kolom staat in welke groep van het basisonderwijs de categorieën worden aangeboden. In de tweede kolom staat het leerstofaanbod weergegeven in categorieën voorzien van een categorienummer.

Bij het leerstofaanbod is sprake van arrangementen, zoals die behoren bij het Onderwijscontinuüm. Er is een relatie met het uitstroomprofiel. Het basisarrangement is bestemd voor kinderen die naar vmbo gemengde leerweg en theoretische leerweg gaan. In het basisarrangement wil je dat van de stof die aangeboden wordt, 75% na oefening beheerst wordt.

Binnen het basisarrangement op een gemiddelde basisschool wordt de stof als volgt aangeboden:

Groep 2: deelvaardigheden

Groep 3: categorie 1 t/m 9

Groep 4: categorie 10 t/m 24

Groep 5: categorie 25 t/m 30

Groep 6: categorie 31 t/m 43

Groep 7: categorie 44 t/m 55

Groep 8: categorie 56 t/m 68

Verrijkingstof categorie 69 t/m 73 (extra alleen voor verdiept arrangement)

Het verdiepte arrangement met extra stof is bestemd voor de leerlingen die naar vwo/havo uitstromen. Het intensieve arrangement is voor leerlingen die een ontwikkelingsperspectief hebben dat uitmondt in vmbo kaderberoepsgerichte leerweg en vmbo basisberoepsgerichte leerweg. Het zeer intensieve arrangement is voor leerlingen die zullen uitstromen naar het praktijkonderwijs. In groep 3 en 4 wordt het intensieve en zeer intensieve arrangement aangeboden bovenop het basisarrangement, het is een kwestie van stapelen. Bij het

Intensieve en zeer intensieve arrangement wordt na groep 5 meer tijd besteed aan minder categorieën. Dan is er dus sprake van dispenseren.

De hierboven genoemde indeling van categorieën over de verschillende leerjaren geldt voor een gemiddelde basisschool. Als de school qua toetsresultaten afwijkt van een gemiddelde basisschool is het logisch dat de inhoud van je basisarrangement mee verandert. Op een school in een hele goede buurt is het verdiepte arrangement misschien wel het basisarrangement, op een s(b)o-school is het arrangement dat standaard intensief genoemd wordt wellicht het basisarrangement.

In het aanbod van groep 2 staan deelvaardigheden, die we gedeeltelijk als voorwaarden zien die bij het lezen geoefend zijn, maar die als deelvaardigheid van het aanvankelijk spellen nog volop aandacht krijgen.

In de leerlijn hebben de rode categorieën betrekking op de werkwoordspelling. De blauwe categorieën hebben betrekking op de interpuncties. Dit aanbod start vanaf groep 5.

Meer informatie: m.gerritse@cedgroep of a.machielsen@cedgroep.nl